

Legenden om den hellige Lucia

I en legende fra 1200-tallet fortælles, at Lucia var en from, kristen 13-14 årig jomfru fra Syracusa på Sicilien, som led martyrdøden den 13. december 304.

Hendes navn kommer af det latinske ord lux, som betyder lys. Hun er lysets helgeninde, de blindes og svagtseendes beskytter, og påkaldes endvidere af kristne, der lider af en halssygdom..

Ifølge overleveringen led Lucias mor af en dødelig mavesygdom, som ingen kunne kurere. Som en sidste udvej tog mor og den 12-årige datter på en pilgrimsfærd til den Hellige Agathas grav i Cathania. Her bad Lucia for sin mor og så skete underet: Moderen blev helbredt for sin sygdom, og som tak besluttede Lucia at gå i kloster for der i kyskhed at vie hele sit liv til Jesus.

Lucia havde så smukke øjne, at de ganske fortryllede de unge mænd. Allerede inden pilgrimsfærden var Lucia blevet forlovet, og hendes beslutning om at leve en klostertilværelse medførte derfor, at den tilkommende gik glip - ikke alene af en ung brud med kønne øjne, men også af en anseelig medgift.

Den vrede forlovede angav hende derfor til den romerske statsholder. Anklagen lød på, at hun var kristen, hvad der på det tidspunkt var strafbart, og dommen over Lucia blev hård:

Som sit forbillede den hellige Agatha blev hun dømt til at anbringes i et bordel, hvor hun gennem aktiv tjeneste skulle sone sin straf. Det viste sig dog, da hun skulle hentes, at end ikke ti stærke mænd og fire okser var i stand til at rokke hende af stedet. Dommer Paschasius besluttede derfor, at der på stedet skulle bygges et bål omkring hende. Bålet blev bygget, hun blev indsmurt i beg og harpix og overhældt med olie og bålet tændt, men heller ikke ilden ville skade hende.

I desperation greb Paschasius derfor selv sit sværd og stak det i halsen på Lucia, som da endelig sank død om som kristen martyr den 13. december år 304, kun 13-14 år gammel.

Senere opstod legenden om, at en fyrste ville have hende, da han så hendes smukke øjne. Der gik bud til den unge pige, men da hun hørte begrundelsen, sagde hun: "Hvis det er mine øjne, han vil have, skal han få dem." Resolut rev hun sine øjne ud, lagde dem på et fad, og sendte det til fyrsten.

Ved et mirakel fik hun alligevel synet tilbage. Derfor regnes hun også som øjenlægenes skytshelgen.

Det fortælles også om Lucia, at hun bragte mad til de kristne, som var forfulgt og måtte leve i skjul i de mørke, underjordiske gravkamre, katakomberne. For at kunne bære mad med begge hænder, anbragte hun lys i en krans, som hun bar på hovedet.

Hun blev helgenkåret i 500-tallet, og hovedsædet for Lucia-kulten blev Napoli, hvor hendes øjne længe var en del af den katolske kirkes relikviesamling.

Fejringen af Sankta Lucia begyndte i 900-tallet i Frankrig. Senere kom den til Tyskland og Flandern. Herfra kom den til Norden, først og fremmest Sverige.